

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto

Materiál na rokovanie
Miestnej rady
dňa: 12. 06. 2012

INFORMÁCIA

**o nakladaní s komunálnym odpadom
na území mestskej časti Bratislava – Nové Mesto**

Spracovateľ:

Ing. Miriam Kamhiyehová
poverená vedením oddelenia
životného prostredia a územného plánovania

Materiál obsahuje:

Základný materiál

jún 2012

Správa o nakladaní s komunálnym odpadom na území

mestskej časti Bratislava – Nové Mesto

V zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je obec zodpovedná za nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na svojom území.

Nakladanie s komunálnym odpadom na území mestskej časti

V podmienkach Bratislavy sú rozdelené povinnosti obce (samosprávna pôsobnosť a prenesený výkon štátnej správy) v rámci odpadového hospodárstva Štatútom hlavného mesta SR Bratislavy medzi mestskej časti a hlavné mesto, ktorého nové znenie bolo schválené Mestským zastupiteľstvom hlavného mesta SR Bratislavy uznesením č. 444/2008 s účinnosťou od 01. 09. 2008.

V rámci úprav platnej legislatívy Slovenska bolo jeho znenie upravované dodatkami, ktoré sa však týkali viac menej iných právomocí a povinností obce ako je nakladanie s odpadmi.

Mestská časť v zmysle Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy zabezpečuje verejnoprospešné služby, ktoré súvisia s nakladaním s komunálnym odpadom, prostredníctvom EKO – podniku VPS a zazmluvnených oprávnených osôb na nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území Bratislavy:

- zber a prepravu **objemných odpadov**, s vylúčením zmesového komunálneho odpadu, na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
Spôsob zberu: jarné a jesenné upratovanie – rozmiestňovanie veľkokapacitných kontajnerov na území mestskej časti Bratislava – Nové Mesto – zabezpečuje EKO VPS;
- zber a prepravu **oddelené vytriedených odpadov z domácností bez obsahu škodlivín a s obsahom škodlivín**,
Spôsob zberu: mestská časť prostredníctvom oprávnenej osoby na nakladanie s týmto druhom odpadu zabezpečuje dva krát do roka zber elektroodpadov z domácností;
- zber a prepravu **drobných stavebných odpadov** za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
Spôsob zberu: v areáli EKO – podniku VPS na Zátiší je umiestnený kontajner na drobný stavebný odpad, kde môžu občania ukladať tento odpad bezodplatne;
- **čistenie miestnych komunikácií III. a IV. triedy**,
Zabezpečuje: EKO VPS i vrátane zberu odpadu z čistenia komunikácií, ostatných verejných spevnených plôch a zelene vo vlastníctve a správe mestskej časti;
- **správu a údržbu verejnej zelene**,
Zabezpečuje: EKO VPS vrátane zberu biologického odpadu zo zelene; súčasne mestská časť zabezpečuje i zber tohto druhu odpadu od občanov bezodplatne v areáli EKO VPS na Račianskej ul.;

- **udržiavanie čistoty** v mestskej časti;
- súčasne má v kompetencii zaviesť systém **zberu psích exkrementov**,
Systém zberu: mestská časť v roku 2011 zabezpečovala túto službu prostredníctvom košov na psie exkrementy a špeciálnych stojanov so zásobníkmi na sáčky pre tento zber

Zo zákona o odpadoch a v znení Štatútu je mestská časť ďalej povinná:

- zabezpečovať zhodnotenie alebo zneškodnenie komunálneho odpadu a drobného stavebného **odpadu umiestneného** na jej území **v rozpore s týmto zákonom**, ak sa podľa § 18 ods. 7 nezistí osoba zodpovedná za umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti v rozpore s týmto zákonom alebo sa v konaní podľa § 18 ods. 8 nepreukáže niektorá zo skutočností uvedená v § 18 ods. 8 písm. a) až c),
Systém nakladania: mestská časť prostredníctvom oprávnenej osoby likvidovala v roku 2011 tzv. neriadené skládky odpadov na území mestskej časti
- je povinná zabezpečiť odstránenie starého vozidla, ktoré je odpadom z miestnej komunikácie III. a IV. triedy alebo verejného priestranstva v správe mestskej časti, na ktorom poškodzuje alebo ohrozuje životné prostredie, ak si túto povinnosť nesplní držiteľ starého vozidla, a to odovzdaním starého vozidla na parkovisko určené obvodným úradom životného prostredia,
- zabezpečuje so súhlasom vlastníka nehnuteľnosti odstránenie starého vozidla, ktorého držiteľ nie je známy, a ktoré je odstavené na inom mieste, než podľa § 53 ods. 1 písm. a)

V zmysle predošlého mestská časť v roku 2011 nakladala s jednotlivými zložkami komunálnych odpadov v množstvách uvedených v tabuľke č.1. Súčasťou tabuľky sú aj údaje z predchádzajúcich rokov.

Tab. č. 1: Nakladanie s komunálnym odpadom v r. 2009, r. 2010 a v r. 2011

p.č.	Katalóg. číslo odpadu	Názov odpadu	EKO – VPS [t]			Iná oprávnená osoba [t]		
			2009	2010	2011	2009	2010	2011
1.	200101	papier a lepenka	11,26	13,76	10,46	-	-	-
2.	200201	biolog. rozložiteľný odpad	586,10	409,50	743,80	5,40	1,80	-
3.	200202	zemina, kamenivo a piesok	131,42	133,00	118,81	-	-	-
4.	200302	odpad z trhovísk	219,25	191,32	214,42	-	-	-
5.	200303	odpad z čistenia ulíc	141,47	238,85	301,38	* 8,52	* 9,90	*11,05
6.	200304	kal zo septikov	165,00	96,02	13,60	-	-	-
7.	200307	objemný odpad	847,75	467,37	496,84	48,30	184,50	204,03
8.	200399	drobný stav. odpad	-	-	7,50	-	-	-
SPOLU			2 102,25	1 549,820	1 906,81	62,22	196,2	215,08

* psie exkrementy

V stĺpci *Iná oprávnená osoba* sú uvedené množstvá komunálnych odpadov, s ktorými mestská časť nakladala prostredníctvom oprávnených osôb na nakladanie s komunálnymi odpadmi na území hlavného mesta. Množstvá odpadov pod katalógovým číslom 200201 a 200307 v tomto stĺpci sú množstvá odpadov, ktoré boli uložené v rozpore so zákonom o odpadoch (tzv. neriadené skládky odpadov) a následne zhodnocované resp. zneškodňované oprávnenou osobou.

Podľa stĺpca EKO – podnik VPS je možné sledovať, s akým množstvom nakladal verejnoprospešný podnik, zriadený mestskou časťou. Pri niektorých odpadoch vystupoval EKO podnik VPS ako pôvodca odpadov, t.j. odpad vznikol ich činnosťou, ktorú vykonávajú v zmysle povinností mestskej časti, určených štatútom hlavného mesta SR Bratislavy. Takýmito činnosťami sú orezávanie drevín prípadne ich výrub vo verejnej zeleni, čistenie komunikácií. V inom prípade, ako napr. jarné a jesenné upratovanie, vystupujú ako držitelia odpadu, čo znamená, že pôvodcami sú občania a EKO – podnik VPS ich v rámci verejnoprospešných činností určených právnymi predpismi pre obec a teda aj mestskú časť zbiera a odovzdáva na zhodnocovanie, resp. zneškodňovanie.

V rámci likvidácie neriadených skládok odpadu na území mestskej časti boli zozbierané a následne zneškodnené ešte odpady, ktoré nie sú kategorizované ako komunálne, jednalo sa zväčša o zmiešaný odpad zo stavieb a demolácií. Porovnanie odpadu odstráneného z neriadených skládok odpadu na území mestskej časti v r.2009, v r.2010 a v r.2011 je uvedený v tabuľke č.2.

Tab. č. 2: Odstránené množstvá odpadov uložených na tzv. neriadených skládkach odpadov za r.2009, r.2010 a r.2011 prostredníctvom inej oprávnenej osoby ako EKO – VPS

p.č.	katalógové číslo odpadu	názov odpadu	Množstvo odpadu [t]		
			2009	2010	2011
1.	200201	biologicky rozložiteľný odpad	5,40	1,80	
2.	200307	objemný odpad	48,30	184,50	215,08
3.	17....	iný ako komunálny odpad	150,50	59,00	4,0
SPOLU			204,20	245,30	215,08

Túto činnosť v roku 2011 mestská časť zabezpečovala prostredníctvom inej oprávnenej osoby na nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobným stavebným odpadom ako EKO VPS. Vzhľadom na zníženie finančnej náročnosti, mestská časť v roku 2011 vynaložila na likvidáciu tzv. neriadených skládok odpadov 15 204,- Eur od r. 2012 predmetnú činnosť bude zabezpečovať EKO podnik VPS, pričom predpokladom je, že náklady na zber takéhoto odpadu klesnú. Toto sa premietne hlavne v cene práce a nie v celkovom čerpaní, nakoľko nie je možné zadefinovať počet neriadených skládok odpadu a ani množstvo odpadu, ktorý sa zlikviduje v rámci tejto služby.

V zmysle zákona sa ďalej nakladá s odpadom buď zneškodnením (napr. skládkovanie, spaľovanie), resp. zhodnotením (napr. recykláciou, kompostovaním), pričom zhodnocovanie podstatne menej zaťažuje životné prostredie ako zneškodňovanie. Jednotlivé druhy nakladania sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tab. č. 3: Spôsob nakladania s jednotlivými druhmi komunálnych odpadov

p.č.	katalógové číslo odpadov	názov odpadu	typ nakladania		množstvo odpadu [t]
1.	200101	papier a lepenka	recyklácia	zhodnocovanie	886,67
2.	200201	biologicky rozložiteľný odpad	kompostovanie		
3.	200202	zemina, kamenivo a piesok	úprava pôdy		
4.	200302	odpad z trhovísk	skládkovanie	zneškodňovanie	1 235,22
5.	200303	odpad z čistenia ulíc	skládkovanie		
6.	200304	kal zo septikov	biol. úprava a následné skládkovanie		
7.	200307	objemný odpad	skládkovanie		
8.	200399	drobný stavebný odpad	skládkovanie		

Odpad uložený v rozpore so zákonom o odpadoch (tzv. neriadené skládky odpadov)

Napriek všetkým možnostiam uloženia komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, ktoré sú k dispozícii občanom mestskej časti, dochádza k uloženiu odpadu v rozpore so zákonom o odpadoch. Vzhľadom na túto skutočnosť a na platnú legislatívu, mestská časť má zavedený určitý systém evidencie a riešenia neriadených skládok odpadu. Pracovníci životného prostredia, inšpektori čistoty a Mestská polícia sledujú územie a aktualizujú evidenciu neriadených skládok na území mestskej časti. Po objavení novej skládky sa zisťujú vlastníci pozemku, ktorí sú vyzvaní na odstránenie odpadu a súčasne sa v zmysle zákona o odpadoch oznamuje táto skutočnosť aj Obvodnému úradu životného prostredia v Bratislave. Obvodný úrad životného prostredia na základe oznámenia, z vlastného podnetu alebo z podnetu iného orgánu štátnej správy alebo obce začne konanie na zistenie, či vlastní, správca alebo nájomca tejto nehnuteľnosti je pôvodcom odpadu alebo neurobil všetky opatrenia na ochranu svojej nehnuteľnosti, ktoré je povinný vykonať podľa osobitných predpisov, alebo nesplnil povinnosti podľa rozhodnutia súdu alebo mal z tohto uloženia odpadu majetkový alebo iný prospech. Ak sa v tomto konaní preukáže vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi nehnuteľnosti, na ktorej bol umiestnený odpad v rozpore s týmto zákonom, niektorá z týchto skutočností, prejde povinnosť zabezpečiť zhodnotenie odpadu alebo zneškodnenie odpadu na tohto vlastníka, správcu alebo nájomcu nehnuteľnosti.

Ak sa nezistí osoba zodpovedná za umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti v rozpore s týmto zákonom alebo sa v konaní nepreukáže niektorá zo skutočností písm. a) až c), zabezpečí zhodnotenie alebo zneškodnenie nebezpečného odpadu na vlastné náklady príslušný obvodný úrad životného prostredia; ak ide o komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady, zhodnotenie alebo zneškodnenie na vlastné náklady zabezpečí obec, na ktorej území boli tieto odpady umiestnené v rozpore s týmto zákonom.

Prehľad lokalít, kde bol umiestnený odpad v rozpore so zákonom o odpadoch a ich riešenie je uvedené v tab. č. 4.

Tab. č. 4: Prehľad lokalít, kde bol umiestnený odpad v rozpore so zákonom o odpadoch

p.č.	lokalita	parc.č.	k.ú.	riešenie
1.	Filiálka	21283/2 „C“	NM	Predmetná lokalita bola 3 krát vyčistená na náklady vlastníka pozemku.
2.	Kyjevská - garáže	12061/3 „C“	NM	Vyčistené neznámou osobou.
3.	Opavská	21643/12	V	Jedná sa o garáž, v ktorej sa nachádza odpad. V súčasnosti prebieha dedičské konanie, pričom predpokladaný vlastník je už vyzvaný na likvidáciu odpadu.
4.	Opavská	21643/33	V	Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o vlastníctvo hlavného mesta, vyzvali sme ich na likvidáciu odpadu. Mesto bude likvidovať podľa finančných možností.
5.	Opavská	5435/3	V	Nakoľko sa jedná o pozemok v správe mestskej časti, odpad zlikviduje EKO VPS v r. 2012 na náklady mestskej časti.
6.	Pionierska okružle garáže	12003/103	NM	Vyčistené neznámou osobou.
7.	Pluhová	12450 „E“	NM	Vyčistené na náklady mestskej časti v r. 2011. Finančné náklady vo výške 120.- Eur.
8.	Pod Klepáčom	19547/47 19548/1	V	Predmetná lokalita bola vyčistená na náklady vlastníka pozemku.
9.	Pri dvore	13625/1	NM	Vyčistené na náklady mestskej časti v r. 2011. Finančné náklady vo výške 3 000.- Eur.
10.	Račianska 2 – 12 dvor	11458/7 „C“	NM	Predmetná lokalita bola vyčistená EKO VPS. V súčasnej dobe sa vo dvore opätovne nachádza odpad.
11.	Skalická pri garážach	13149/25	NM	Lokalita vyčistená na náklady garážnikov.
12.	Sliačska	19229/1	V	Vyčistené pôvodcom odpadu.
	Ahoj - Briežky	19229/51		
13.	Snežienkova	19276	V	Vyčistí na náklady správca pozemku – Mestské lesy.
14.	Staré ihrisko	12782/69 12782/70	NM	Vyčistené na náklady mestskej časti v r. 2011. Finančné náklady vo výške 840.- Eur.
15.	Staré ihrisko	12785/51	NM	Rozhodnutie OÚ ŽP o zastavení konania s vlastníkom pozemku. Musí vyčistiť mestská časť na vlastné náklady.
16.	Teplická	12142/1	NM	Vyčistené neznámou osobou.
17.	Tomášikova - Rožňavská	15111/13, 15111/2	NM	Rozhodnutie OÚ ŽP o zastavení konania s vlastníkom pozemku. Musí vyčistiť mestská časť na vlastné náklady.
18.	Zátišie	12780/1	NM	Čiastočne vyčistené na náklady mestskej časti v r. 2011. Finančné náklady vo výške 11 244.- Eur.
19.	Žabí majer	17113 17112 „E“	NM	Vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o pozemok vo vlastníctve resp. správe mestskej časti Rača, vyčistila mestská časť Rača na vlastné náklady.